

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Gillian McAllister
WRONG PLACE, WRONG TIME

Copyright © Gillian McAllister, 2022
Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05020-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DŽILIJAN MAKALISTER
NA
POGREŠNOM
MESTU,
U
POGREŠNO
VREME

Preveo Stefan Čizmar

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

*Za Felisiti i Lusi: u svakom multiverzumu,
želela bih da mi vi budete agenti*

NULTI DAN, MALO POSLE PONOĆI

Džen je drago što se sat večeras vraća unazad. Jedan čas više, dodatno vreme da provede pretvarajući se da ne čeka svog sina.

Sada, kada je prošla ponoć, zvanično je trideseti oktobar. Uskoro će Noć veštica. Džen govori sebi da Tod ima osamnaest godina, njena septembarska beba je sada odrasla. Može da radi *šta god poželi*.

Provela je veliki deo večeri nespretno rezbareći bundevu. Sada je smešta na sims fiksnog prozora, koji gleda na njihov prilaz i pali sveću u njoj. Izrezbarila ju je iz istog razloga zbog kojeg i radi većinu stvari – zato što je osećala da tako treba – ali je zapravo prilično lepa na svoj grbavi način.

Čuje noge svog muža Kelija na odmorištu i okreće se da pogleda. Neobično je za njega da bude budan; on ranoranilac, a ona noćna ptica. Izlazi iz njihove sobe na poslednjem spratu. Kosa mu je neuredna, plavocrna u toj tmuni. Na sebi nema nijedan komad odeće, samo mali, zabavljen osmeh, koji mu stoji u uglu usana.

Silazi niz stepenice ka njoj. Svetlo mu pada na tetovažu na zglobu šake, upisan datum, dan kada kaže da je znao da je voli: proleće 2003. Džen mu posmatra telo. Samo nekoliko tamnih malja na njegovim grudima posedelo je tokom prethodne godine, njegove četrdeset treće. „Bila si vredna?“ On pokazuje na bundevu.

„Svi su napravili po jednu“, objašnjava mu Džen neubedljivo. „Sve komšije.“

„Koga briga?“, kaže on. Klasični Keli.

„Tod se još nije vratio.“

„Za njega je tek početak večeri“, kaže on. Mek velški naglasak jedva je primetan na tri sloga *ve-če-ri*, kao da mu se dah sapliće preko planinskog lanca. „Nije li jedan sat? Treba već da se vrati iz izlaska.“

To je tipična razmena reči za njih. Džen mnogo brine, Keli možda nedovoljno. Baš kad pomišlja to, on se okreće i eto je: njegova savršena zadnjica, koju voli skoro dvadeset godina. Vraća pogled na ulicu, tražeći Toda, a zatim nazad na Kelija.

„I komšije će ti videti dupe“, kaže ona.

„Misliće da je još jedna bundeva“, kaže on, uma hitrog i oštrog poput reza nožem. Sprdnja. Uvek je bila prisutna među njima. „Dolaziš li u krevet? Ne mogu da verujem da je Meriloks gotov“, dodaje uz isetezanje. Restaurirao je viktorijanski popločani pod u kući na Meriloks roudu cele nedelje. Radio je sam, baš onako kako Keli voli. Sluša podkast za podkastom, jedva da viđa ikoga. Komplikovan, pomalo neispunjen, to je Keli.

„Naravno“, kaže ona. „Za trenutak. Samo želim da znam da je stigao kući.“

„Samo što nije došao, s kebabom u ruci.“ Keli odmahuje rukom. „Čekaš pomfrit?“

„Prekini“, kaže Džen uz osmeh.

Keli namiguje i vraća se u krevet.

Džen luta besciljno po kući. Razmišlja o slučaju koji ima na poslu, par u fazi razvoda se raspravlja primarno oko seta porcelanskih tanjira, ali naravno, zapravo, oko izdaje. Ali gospođa Vičare je pogledala Džen na tom prvom sastanku i rekla: „Ako moram da mu dam te tanjire, izgubiću sve što sam ikada volela“, i Džen nije mogla da odoli. Volela bi da joj nije toliko stalo – do stranaca koji se razvode, do komšija, do prokletih bundeva – ali ipak joj je stalo.

Pravi čaj i nosi ga nazad do fiksnog prozora, nastavljajući svoju stražu. Čekaće koliko god je potrebno. Obe faze roditeljstva – godine kada je novorođenče i kada je skoro odrastao – obuhvaćene su nedostatkom sna, iako zbog različitih razloga.

Na pogrešnom mestu, u pogrešno vreme

Kupili su tu kuću zbog ovog prozora na samoj sredini dvospratnice. „Gledaćemo kroz njega kao kraljevi“, rekla je Džen dok se Keli smejaao.

Gleda u oktobarsku izmaglicu i eno Toda, napolju na ulici, konačno. Džen ga vidi baš dok zimsko računanje vremena počinje i telefon joj se prebacuje sa 01:59 na 01:00. Sakriva osmeh: zahvaljujući vraćanju sata, namerno više ne kasni. To vam je Tod; lingvističke i semantičke vratolomije raspravljanja o dolasku na vreme su mu važnije od razloga za to.

On kaska niz ulicu. Sav je kost i koža, čini se da nikada ne dobija na težini. Kolena mu prave čudne uglove na farmerkama dok hoda. Izmaglica je bezbojna, drveće i trotoar su crni, vazduh providno beo. Crnobeli svet.

Njihova ulica – zabačen kraj Krozbija u Mersisajdu – neosvetljena je. Keli je ugradio lampu kao iz Narnije ispred njihove kuće. Iznenadio ju je time, kovano gvožđe, skupo; nije imala pojma kako ju je priuštio. Uključi se kad detektuje pokret.

Ali – čekaj. Tod je ugledao nešto. Staje u mestu, škilji. Džen sledi njegov pogled, a onda ga i ona vidi: oblik koji juri niz ulicu s druge strane. Stariji je od Toda, mnogo stariji. Vidi to po njegovom telu, pokretima. Džen primećuje takve detalje. Oduvek ih primećuje. Zbog toga je dobra advokatica.

Stavlja vreli dlan na hladno prozorsko staklo.

Nešto nije u redu. Nešto će se desiti. Džen je sigurna u to, ali ne može da kaže šta; neki instinkt za opasnost, isti osećaj kao kad je pored vatrometa i železničkih prelaza i oboda litica. Misli joj lete kroz glavu poput kliktanja foto-aparata, jedna za drugom, jedna za drugom.

Ostavlja šolju na prozoru, doziva Kelija, a zatim juri niz stepenice dve po dve, prugasti tepih joj žulja bosa stopala. Nabacuje cipele, a zatim zastaje na trenutak s rukom na metalnoj kvaci.

Kakav... kakav je to osećaj? Ne može ga objasniti.

Da li je to deža vi? Jedva da ga je ikad osetila. Trepće i osećaj nestaje, nepostojan poput dima. Šta ga je izazvalo? Njena ruka na mesinganoj

kvaci? Žuta lampa koja svetli napolju? Ne, ne može se setiti. Sada ga više nema.

„Šta?“ kaže Keli, pojavivši se iza nje, vezujući sivi bademantil oko struka.

„Tod... on... on je napolju sa... nekim.“

Jure napolje. Koža joj se odmah ježi od jesenje hladnoće. Džen trči ka Todu i strancu.

Ali pre nego što je uopšte shvatila šta se dešavala, Keli je povikao: „Stani!“

Tod trči i za nekoliko sekundi hvata stranca za jaknu s kapuljačom. Sprema se za tuču, ramena povijenih unapred, tela spojenih. Stranac stavlja ruku u džep.

Keli trči ka njima, izgledajući uspaničeno, oči mu lete levo-desno, gore-dole po ulici. „Tode, ne!“ kaže.

I tada Džen ugleda nož.

Adrenalin izostrava njen vid dok posmatra šta se dešava. Brz i čist ubod. A zatim se sve usporava: pokret ruke koja se povlači, odeća koja se suprotstavlja, a zatim pušta nož. Dva bela pera se pojavljuju sa oštricom, ljuljajući se besciljno u smrznutom vazduhu poput pahuljica.

Džen zuri dok krv počinje da kulja u ogromnim količinama. Mora da kleči jer postaje svesna kamenčića na stazi koji prave udubljenja na njenim kolenima. Drži ga, otkopčavajući mu jaknu, osećajući vrelinu krvi dok joj curi niz ruke, između prstiju, niz zglobove.

Otkopčava mu košulju. Trup počinje da mu biva preplavljen; tri uske rane plivaju u i van pogleda – kao da pokušava da vidi dno crvene bare. Potpuno se ohladila.

„Ne!“ Glas joj je dubok i vlažan dok vrišti.

„Džen!“ kaže Keli grubo.

Ima toliko krvi. Smešta ga na prilaz i naginje se, pažljivo gledajući. Nada se da nije u pravu, ali je sigurna, na samo jedan trenutak, da više nije tu. Način na koji mu žuto svetlo obasjava oči nije kako treba.

Noć je potpuno tiha i ona trepće u šoku nakon sigurno nekoliko minuta, a zatim gleda u svog sina.

Na pogrešnom mestu, u pogrešno vreme

Keli je pomerio Toda od žrtve i obuhvatio ga rukama. Kelijeva leđa su joj okrenuta, Tod je okrenut ka njoj, samo zuri nadole u nju preko očevih leđa, bezizražajnog lica. Ispušta nož. On odzvanja poput crkvenog zvona dok metal udara smrznuti trotoar. Briše šaku o lice, ostavljajući trag krvi.

Džen posmatra njegov izraz. Možda mu je žao, možda i nije. Nije sigurna. Džen može pročitati skoro svakoga, ali nikad nije mogla pročitati Toda.

NULTI DAN, MALO POSLE 01:00

Neko mora da je pozvao policiju jer je ulica odjednom osvetljena bleštavim plavim svetlima. „Šta...“, kaže Džen Todu. Njeno „Šta...“ govori sve: ko, zašto, šta kog đavola?

Keli pušta svog sina, lica bledog od šoka, ali ne govori ništa, što njen muž često radi.

Tod ne gleda ni u nju ni u svog oca. „Mama“, progovara posle nekog vremena. Ne traže li deca uvek prvo mamu? Pruža ruku ka njemu, ali ne može da ostavi telo. Ne može da popusti pritisak na rane. To bi možda učinilo stvari gorim za sve. „Mama“, ponavlja on. Glas mu puca, poput suve zemlje koja puca napola. Grize se za usnu i skreće pogled niz ulicu.

„Tode“, govori ona. Čovekova krv se preliva preko njenih ruku poput guste kupke.

„Morao sam“, kaže joj on konačno je pogledavši.

Dženina usta se razjapljuju od šoka. Keliju glava pada na grudi. Rukavi njegovog bademantila prekriveni su krvlju sa Todovih ruku. „Družo“, kaže Keli, tako tiho da Džen nije sigurna da je definitivno progovorio. „Tode.“

„Morao sam“, ponavlja Tod snažnije. Izdiše dugačak trag pare u ledeni vazduh. „Nije bilo izbora“, kaže opet, ali ovog puta s odlučnošću tinejdžera. Pulsirajuće plavo svetlo policijskog automobila se približava. Keli posmatra Toda. Njegove usne – bele od nedostatka krvi – bezglasno govore nešto, možda tihu psovku.

Ona ga posmatra, svog sina, ovog nasilnog počinioca zločina, koji voli kompjutere i statistiku i – još uvek – božićnu pidžamu svake godine, složenu i postavljenu na kraj kreveta.

Keli se vrti u beskorisnom krugu na prilazu, s rukama u kosi. Nije pogledao čoveka nijednom. Oči su mu samo na Todu.

Džen pokušava da zatvori rane koje pulsiraju pod njenim rukama. Ne može napustiti – žrtvu. Policajci su tu, ali još nema hitne pomoći.

Tod još uvek drhti, od hladnoće ili šoka, nije sigurna. „Ko je ovaj čovek?“, pita ga Džen. Ima još mnogo pitanja, ali Tod sleže ramenima, ne odgovara. Džen želi da ga dohvati, da iscedi odgovore iz njega, ali oni ne dolaze.

„Uhapsiće te“, kaže Keli niskim glasom. Policajac trči ka njima. „Vidi... ne govori ništa, dobro? Mi ćemo...“

„Ko je ovaj čovek?“, kaže Džen. Izgovara to previše glasno, vrisak u noći. Moli policajce da uspore, molim vas, usporite, dajte nam još malo vremena.

Tod okreće svoj pogled ka njoj. „Ja...“, kaže on, i po prvi put nema rečito objašnjenje, nema intelektualnog poziranja. Samo ništavilo, nezavršena rečenica, izduvana u vlažan vazduh koji visi između njih u njihovim poslednjim trenucima pre nego što ovo postane nešto veće od njihove porodice.

Policajac dolazi do njih: visok, crni neprobojni prsluk, bela košulja, voki-toki u levoj ruci. „Eho od Tanga dva četiri pet – na mestu zločina sada. Hitna stiže.“ Tod se okreće preko ramena ka policajcu, jednom, dvaput, a onda nazad ka svojoj majci. To je taj trenutak. To je trenutak u kojem objašnjava, pre nego što ga dograbe liscama i snagom.

Dženino lice je zamrznuto, šake su joj vrele od krvi. Samo čeka, boji se da se pomeri, da izgubi kontakt očima. Tod je taj koji ga prekida. Grize se za usnu, a zatim gleda u noge. I to je to.

Drugi policajac sklanja Džen sa strančevog tela, a ona stoji na svom prilazu u patikama i pidžami, ruku vlažnih i lepljivih, samo gledajući svog sina, a zatim muža u bademantilu, kako pokušava da pregovara sa pravosudnim sistemom. Ona treba da preuzme ovo. Ipak je ona

advokatica. Ali ostala je bez teksta. Potpuno zbunjena. Izgubljena kao da je upravo bila postavljena na Severni pol.

„Možeš li potvrditi svoje ime?“, kaže prvi policajac Todu. Drugi policajci izlaze iz ostalih automobila poput mrava iz gnezda.

Džen i Keli zakoračuju korak unapred, ali Tod tada čini nešto, samo sićušan pokret. Pomera ruku na stranu da ih zaustavi.

„Tod Braderhud“, kaže tupo.

„Možeš li mi reći šta se desilo?“, pita ga policajac.

„Čekajte“, kaže Džen povrativši se u život. „Ne možete da ga ispitujete pored puta.“

„Hajde da svi odemo u stanicu“, kaže Keli uzburvano. „I...“

„Pa, ubo sam ga“, prekida ga Tod, pokazujući na čoveka na tlu. Vraća ruke u džepove i približava se policajcu. „Tako da pretpostavljam da je bolje da me uhapsite.“

„Tode“, kaže Džen. „Prestani da pričaš.“ Suze joj ne daju da diše. Nemoguće da se ovo dešava. Treba joj neka žestina, da se vrati nazad kroz vreme, da povрати. Celo telo počinje da joj se trese tu na apsurdnoj i zbunjujućoj hladnoći.

„Tode Braderhude, ne moraš ništa reći“, kaže policajac, „ali možeš naštetiti svojoj odbrani ako na ispitivanju ne pomeneš...“ Tod dobrovoljno spaja ruke, kao da je u nekom jebenom filmu, te je vezan, samo tako, uz metalni klik. Ramena su mu ispravljena. Hladan je. Izraz lica mu je neutralan, čak rezigniran. Džen ne može, ne može, ne može prestati da ga gleda.

„Ne možete to uraditi!“, kaže Keli. „Je li ovo...“

„Čekajte“, kaže Džen uspaničeno policajcu. „Idemo i mi? On je samo tinejdžer...“

„Imam osamnaest godina“, kaže Tod.

„Ulazi“, kaže policajac Todu, pokazujući na automobil i ignorišući Džen. Preko voki-tokija govori: „Eho od Tanga dva četiri pet – spremite suhu ćeliju*, molim vas.“

* Zatvorska ćelija bez tekuće vode. (Prim. prev.)

„Idemo za vama, onda“, kaže ona očajnički. „Ja sam advokatica“, dodaje bespotrebno, iako nema pojma o krivičnom pravu. Čak i sada, u krizi, majčinski instinkt gori jasno i očigledno kao ona bundeva na prozoru. Moraju otkriti zašto je to uradio, i izvući ga, a zatim otići po pomoć. Moraju uraditi to. To će i uraditi.

„Poći ćemo“, kaže ona. „Naći ćemo se u stanici.“

Policajac je konačno gleda u oči. Izgleda kao model. Rupice ispod jagodica. Gospode, to je takav kliše, ali zar ne izgledaju svi panduri tako mlado u poslednje vreme? „Stanica Krozbi“, govori joj, a zatim se vraća u automobil bez reči, odvođeci njenog sina sa sobom. Drugi policajac ostaje tamo sa žrtvom. Džen ne može podneti da razmišlja o njemu. Baca pogled, samo jednom. Krv, izraz na policajčevom licu... sigurna je da je čovek mrtav.

Okreće se ka Keliju i nikada neće zaboraviti pogled koji joj je uputio njen stoički muž tada. Gleda ga u tamnoplave oči. Čini se da svet prestaje da se okreće na trenutak i, u tišini i mirnoći, Džen pomišlja: Keli izgleda kao slomljeno srce.

Policajska stanica ima beli znak kojim se reklamira javnosti: Policija Mersisajd – Krozbi. Iza nje sedi zdepasta zgrada iz šezdesetih, okružena niskim zidom od cigala. Talasi oktobarskog lišća su se nasukali na njega.

Džen se zaustavlja napolju, tačno na duplim žutim linijama, i gasi motor. Njihov sin je nekoga izbo – koga briga za kaznu za parkiranje? Keli izlazi pre nego što je auto uopšte stao. Pruža ruku – nesvesno, misli ona – iza sebe ka njenoj ruci. Ona je hvata kao da je splav na moru.

On grubo otvara jedna od duplih vrata, uleću unutra preko umornog sivog linoleumskog predvorja. Unutra je neki staromodan miris. Kao u školama, kao u bolnicama, kao u domovima za stare. Institucijama koje zahtevaju uniforme i sranje od hrane, mesta koja Keli mrzi. „Nikada se neću“, rekao je na početku njihove veze, „priključiti trci pacova.“

„Ja ću pričati s njima“, Keli kratko govori Džen. Trese se. Ali čini se da to nije od straha, već od besa. Ražestio se.

„U redu je – mogu da se ponašam kao advokat i obavim inicijalni...“

„Gde je komandir?“, povika Keli ćelavom policajcu na prijavnici, koji nosi pečatni prsten na malom prstu. Kelijev govor tela je drugačiji. Noge jako raširene, ramena naduvena. Čak ga je i Džen retko viđala da tako spusti gard.

Smorenim glasom, policajac im govori da čekaju da neko popriča sa njima.

„Imaš pet minuta“, kaže Keli, pokazujući na sat, pre nego što se bacio na stolicu na drugoj strani čekaonice.

Džen seda pored njega i uzima ga za ruku. Burma mu labavo stoji na prstu. Mora da mu je hladno. Sede tamo, Keli prekršta i ispravlja duge noge dahćući, Džen ne govori ništa. Policajac stiže na prijavnicu, tiho govoreći u telefon. „Isti zločin kao pre dva dana – Član 18, ranjavanje s predumišljajem. Žrtva je bila Nikola Vilijams, počinilac pobegao.“

Ona sedi, samo sluša. Član 18, ranjavanje s predumišljajem je ubadanje. Mora da pričaju o Todu. I sličnom zločinu od pre dva dana.

Posle nekog vremena, policajac koji je izvršio hapšenje se pojavljuje, onaj visoki s jagodicama.

Džen gleda na sat iza šaltera. Pola četiri je, ili možda pola pet. Ne zna da li je ovde još letnje računanje vremena. To je dezorijentiše.

„Vaš sin ostaje s nama večeras – uskoro ćemo ga ispitati.“

„Gde – tamo iza?“, pita Keli. „Pustite me unutra.“

„Ne možete ga videti“, kaže policajac. „Vi ste svedoci.“

Razdraženost bukti u Džen. Ovakve stvari – upravo *ovakve* – razlog su zašto ljudi mrze pravosudni sistem.

„Tako je, je li?“, kiselo govori Keli policajcu. Podiže ruke u vazduh.

„Izvinite?“, reče policajac blago.

„Šta, mi smo neprijatelji?“

„Keli!“, kaže Džen.

„Niko nije ničiji neprijatelj“, kaže policajac. „Možete pričati sa sinom ujutru.“

„Gde je komandir?“ kaže Keli.

„Možete pričati sa sinom ujutru.“

Keli stvara opasno nategnutu tišinu. Džen je videla samo nekoliko ljudi kako dobijaju deblji kraj ovoga, ali i dalje ne zavidi policajcu. Kelijevom fitilju obično treba mnogo vremena da se zapali, ali kada se zapali, bude vrlo eksplozivno.

„Nazvaću nekoga“, kaže ona. „Znam nekoga.“ Vadi telefon i počinje da skroluje kroz kontakte drhtavih ruku. Advokati za krivična dela. Zna ih gomilu. Prvo pravilo prava je da se nikada ne mešate u nešto za šta niste specijalizovani. Drugo je da nikada ne predstavljate svoju porodicu.

„Kaže da ne želi advokata“, kaže policajac.

„Treba mu advokat – ne treba da...“, kaže ona.

Policajac diže ruke. Džen oseća kako Kelijev bes kipti pored nje.

„Samo ću nazvati jednog, a onda on može...“, kaže ona.

„Dobro, pustite me tamo“, kaže Keli pokazujući na bela vrata koja vode ka zatvorenom delu stanice.

„To ne mogu da dozvolim“, kaže policajac.

„Jebi! Se!“ kaže Keli. Džen ga šokirano posmatra.

Policajac ga i ne udostojava odgovora, samo posmatra Kelija u kamenoj tišini.

„No – šta ćemo sada?“ kaže Džen. Gospode, Keli je rekao panduru da se jebe. Remećenje javnog reda i mira nije način da se smiri situacija.

„Kao što sam vam već rekao, ostaće s nama preko noći“, prosto joj odgovara policajac, ignorišući Kelija. „Predlažem da se vratite sutra.“ Oči mu preleću preko Kelija. „I ne možete naterati sina da uzme advokata. Pokušali smo.“

„Ali on je klinac“, kaže Džen iako zna da, pravno gledano, nije. „On je samo klinac“, ponavlja tiho, uglavnom sebi, misleći na njegove božićne pidžame i kako je nedavno hteo da ostane budna s njim, kada je imao napad povraćanja. Proveli su celu noć u kupatilu. Pričali su ni o čemu, a ona mu je brisala usta vlažnom krpom.

„Nije ih briga za to, ni za bilo šta drugo“, kaže Keli gorko.

„Vratićemo se sutra ujutru – sa advokatom“, kaže Džen, pokušavajući da smiri strasti, da napravi mir.

„Slobodno. Moramo poslati tim nazad s vama do kuće“, kaže on. Džen klima glavom bez reči. Forenzika. Pretraživanje njihove kuće. Sve što ide s tim.

Džen i Keli napuštaju policijsku stanicu. Džen trlja čelo dok idu ka autu i ulaze. Pali grejanje dok sedaju unutra.

„Hoćemo li stvarno samo otići kući?“, kaže ona. „I sedeti tamo dok pretražuju?“

Kelijeva ramena su napeta. Posmatra je, crne kose posvuda, očiju tužnih poput pesnikovih.

„Nemam jebenog pojma.“

Džen kroz vetrobran posmatra žbun koji se sjaji od ponoćne jesenje rose. Nakon nekoliko sekundi, ubacuje u rikverc i vozi, jer ne zna šta drugo da radi.

Bundeva ih pozdravlja sa prozora dok se parkira. Mora da je ostavila upaljenu sveću. Forenzičari su već stigli u belim odelima, stoje na prilazu poput duhova pored policijske trake, koja treperi na oktobarskom vetru. Bara krvi počela je da se suši na ivicama.

Puštaju ih unutra, u njihovu jebenu kuću, i sede u prizemlju, posmatrajući uniformisane timove ispred; neki su na kolenima i traže otiske prstiju na mestu zločina. Ništa ne govore, samo se drže za ruke u tišini. Keli ne skida kaput.

Posle nekog vremena, kada su forenzičari otišli, a policajci pretražili i uzeli Todove stvari, Džen se namešta na sofi da legne, i gleda u plafon. Tada dolaze suze. Vrle i brze i vlažne. Suze za budućnost. I suze za juče i za ono što nije očekivala.

MINUS JEDAN DAN, 08:00

Džen otvara oči.

Mora da je otišla u krevet. I mora da je zaspala. Ne oseća se kao da je uradila išta od toga, ali se nalazi u svojoj spavaćoj sobi, ne na sofa, i sada je iza njihovih venecijanera dan.

Okreće se na stranu. Samo da nije istina.

Trepće, zureći u prazan krevet. Sama je. Keli mora da je već ustao, telefonira, zaista se nada.

Odeća joj je razbacana po podu sobe kao da je isparila iz nje. Zakoračuje preko nje, navlačeći farmerke i jednostavnu crnu rolku, u kojoj izgleda zaista ogromno, ali je voli bez obzira na to.

Izlazi u hodnik i, staje ispred Todove prazne sobe.

Njen sin. Proveo je noć u zatvorskoj ćeliji. Ne može da razmišlja sada o tome koliko još ga noći tamo očekuje.

Dobro. Može ona to da sredi. Džen je odličan spasilac, provela je čitav život radeći baš to, a sada je vreme da pomogne svom sinu.

Smisliće ona nešto.

Zašto je to uradio?

Zašto je imao nož? Ko je bio žrtva, taj odrasli čovek koga je njen sin verovatno ubio? Iznenada, Džen prepoznaje sitne znake na Todu tokom poslednjih nedelja i meseci. Neraspoloženje. Gubljenje težine. Tajnovitost. Promene koje je pripisivala njegovom tinejdžerskom uzrastu. Pre samo dva dana javio se na telefon napolju u bašti. Kada je Džen pitala ko je to bio, rekao joj je da je se to ne tiče, a onda bacio

telefon na sofu. Odbio se, jednom, a zatim pao na pod, gde su ga oboje gledali. Provukao je to kao šalu, ali to nije bila šala, taj mali napad besa.

Džen gleda i gleda u vrata sinovljeve spavaće sobe. Kako to da je odgojila ubicu? Tinejdžerski bes. Napadi nožem. Bande. Antifa. Šta je u pitanju? Kakve karte su dobili?

Ne čuje Kelija uopšte. Na pola puta niz stepenice, baca pogled kroz fiksni prozor, prozor pored kog je stajala pre svega nekoliko sati, u trenutku kada se sve promenilo. I dalje je maglovito.

Iznenaduje je što nema nikakvih fleka na putu – kiša i magla mora da su sprale krv. Policajci su otišli. Policijske trake više nema.

Gleda niz ulicu, oboda načičkanih drvećem u plamenu od krckavog jesenjeg lišća. Ali nešto je čudno u tome što vidi. Ne može da shvati šta. Mora da su sećanja na prethodnu noć. To čini taj pogled nekako zlokobnim. Pomalo čudnim.

Žuri u prizemlje, kroz hodnik s drvenim podom, a zatim u kuhinju. Unutra miriše na prethodnu noć, pre nego što se išta desilo. Hrana, sveće, normalnost.

Čuje glas, tačno iznad sebe, duboku mušku frekvenciju. Gleda u plafon, zbunjena. Mora da je u Todovoj sobi. Verovatno je pretražuje. Potpuno razume taj impuls. Nagon da se nađe ono što policija nije mogla.

„Kele?“, doziva ga, trčeći uz stepenice, zadihana kad je došla do vrha. „Treba da odlučimo – kog advokata treba da...“

„Tripud po dvajes' i Džen-set*!“, čuje se glas. Dolazi iz Todove sobe i nema greške da je od njenog sina. Džen zakoračuje unazad toliko da se sapliće na vrhu stepenica.

Nije joj se učinilo: Tod izlazi iz zatvora svoje sobe, noseći crnu majicu, na kojoj piše *Science Guy*, i donji deo trenerke. Očigledno se upravo probudio i škilji u nju, bledeg lica koje je jedino svetlo u tami.

* Ova igra rečima se odnosi na početak stiha deset devedesetog psalma, koji na engleskom glasi: „The days of our years are threescore and ten“, iliti u bukvalnom prevodu na srpski: „Tripud po dva-deset i deset.“ (Prim. prev.)